

end den anden. Det er ikke saa lille en Udgift at faa paa blot 100 Kr. Selvfølgelig, naar der skal være Spring, maa det blive saadan, at Skatten maa stige der, men disse Spring kunde uden Skade være gjorte noget læmpeligere. Hvis der stilles Ændring i denne Henseende — selv vil jeg ikke gøre det — skal jeg gerne give Ændringen min Tilslutning. — Der er et andet Punkt i samme Paragraf, som jeg gerne kunde ønske at gøre en Bemærkning til. Det er dette, at for godt et Par Aar siden vedtog vi her i Tinget en Lov, hvorefter de smaa Haandværkere skulde være fri for Bygningsafgift. Saa vidt jeg kan se, annulleres den den Gang vedtagne Lov fuldstændig ved dette Lovforslag. Det er sikkert nok, at nogle enkelte af disse Haandværkere faa nogen Lettelse gennem dette Lovforslag, men den ovennævnte Lovs virkelige Virkninger blive, saa vidt jeg forstaar, annullerede her, og det forekommer mig, at der ingen Grund er til at gøre det. Med Hensyn til disse smaa Haandværkere er der lige saa god Grund til at tage Hensyn til, at de ikke faa større Skat, end de have for Øjeblikket, som der er Grund dertil med Hensyn til dem, der ernære sig af Landbrug og Havebrug, hvad jeg i øvrigt fuldt ud billiger. De smaa Haandværkere kunde godt være indbefattede under denne Bestemmelse, og saa var alting godt for deres Vedkommende. Jeg har imidlertid kun fremsat dette for at vise, at jeg nok kunde ønske Ændringer, og forhaabentlig kunne vi nok faa nogle Ændringer. — Jeg giver i øvrigt min fulde Tilslutning til nogle Udtalelser af andre ærede Medlemmer, som jeg ikke nærmere skal specificere.

Naar jeg ser paa disse Love, vil jeg sige, at Skattefordelingen deri er saa retfærdig, som det efter Rigsdagens Sammensætning er muligt at faa den for Øjeblikket, og jeg tror, at disse Love ere saa gode, som de kunne blive. Naar man ser hen til, at der er to Ting, som skulle arbejde sammen her, kunne vi ikke forlange mere. Og jeg tror ogsaa, at disse Love ville blive hilste med nogenlunde Tilfredshed ude i Befolkningen. Men fuld Tilfredshed kan der jo umulig blive. Thi naar vi skulle have en Uretfærdighed afskaffet og have en Retfærdighed i Stedet, saa vil der altid være nogle af dem, der før havde Fordele, som komme til at lide Skade, og de ville blive utilfredse. Men i det hele og store er jeg alligevel af den Anskuelse, at disse Skattelove ville bringe Tilfredshed.

Derimod tror jeg ikke, at de ville bringe saa store Fordele, som mange have ventet. De Steder, hvor de ville bringe større Fordele, er kun der, hvor der er meget Hartkorn og lille Formue, men ellers vil der jo kun vindes nogle faa Kroner; det er jo sikkert, at der som Regel ikke vil vindes nogen betydelig Lettelse. Men hvor der er stort Hartkorn og ringe Formue, er der vel ogsaa Grund til at give større Lettelser, thi de ere jo nu overbebyrdede. Imidlertid er det dog saa, at de, som nu skulle have Nytte af disse Love, ere, hvordan vi vende og dreje Sagen, de bedrestillede. Det kan nok være saaledes, at mange af dem sidde og kæmpe en haard Kamp for Tilværelsen, det kan ikke nytte at nægte det, men naar vi dele Befolkningen i to Klasser, saa bliver det alligevel særlig dem, der bo paa Livets Solside i Modsætning til de andre. Der bliver en Klasse tilbage, hvis væsentligste Formue kun bestaar i deres Arbejdskraft, og for dem er det sikkert, at disse Love ingen Fordele ville bringe — skønt jeg paa den anden Side paastaar, at de heller ikke ville bringe dem noget Tab (Modsigelse). Nej, jeg siger nej, de bringe dem ikke noget Tab, det tror jeg ikke. Men vi skulde jo ikke blot lovgive for dem, som have Besiddelse, men ogsaa for de besiddelsesløse, og jeg vil haabe, at vi ogsaa snart maa komme til dette Maal. Jeg tænker, at det er mig tilladt at sige et Par Ord derom, skønt det ikke ligger for i Øjeblikket, men er Betragtninger, som gøre sig gældende for Fremtidens Politik. Dog, før jeg siger noget derom, maa jeg maaske gøre en Bemærkning, og det er den, at jeg haaber, at vi foruden disse Skattelove faa vedtaget endnu en Lov, Tiendeloven. Den vil jo komme til Forhandling straks efter disse, og saa vil der være Anledning til at tale om den. Imidlertid vil jeg ikke tage Ordet ved denne Lejlighed, jeg tænker der er nok nogle, der ville gøre det. Jeg vil her kun sige, at den Lov er der flere, der vente paa, end Skattelovene, men ganske vist, som den foreligger i Øjeblikket, har den flere mørke Pletter end Skattelovene, og det vilde være mere nødvendigt at faa indført Ændringer i den. Forhaabentlig vil dette ogsaa nok kunne lade sig gøre. Mit Haaber, at vi faa Tiendeloven med nogle Forbedringer, og jeg er sikker paa at den vil bringe mere Glæde i Befolkningen end Skattelovene.

Hermed gaar jeg over til det sidste, jeg har at bemærke, og det er om, hvad der